Undervisningsplan for samfundsfag

Formålet med undervisningen

Undervisningen i samfundsfag skal styrke elevernes forståelse af det samfund, de er en del af, og udvikle deres evne til at forholde sig undersøgende, reflekteret og ansvarligt til lokale, nationale og globale problemstillinger. Eleverne skal opnå indsigt i samspillet mellem individ, fællesskab og samfund samt udvikle forståelse for demokratiske værdier, rettigheder og pligter. Faget skal skabe grundlag for aktiv deltagelse i samfundslivet og styrke elevernes evne til at orientere sig i en kompleks og foranderlig verden.

I undervisningen møder eleverne samfundets politiske, økonomiske, sociale og kulturelle forhold gennem samtaler, undersøgelser, aktuelle begivenheder, historiske perspektiver og samfundsfaglige analyser. Undervisningen tager afsæt i elevernes erfaringer og forbinder nutidige problemstillinger med historiske udviklingslinjer, så eleverne oplever sig selv som aktive deltagere i samfundets fortsatte udvikling.

Fagets kompetenceområder og slutmål

Kompetenceområder	Slutmål
Politik og demokrati	Eleverne udvikler forståelse for demokratiske processer, politiske beslutninger og de institutioner, der danner ramme om samfundet. De arbejder med forskellige styreformer, politiske ideologier, rettigheder, lovgivning og muligheder for medborgerskab og deltagelse.
Økonomi og bæredygtighed	Eleverne arbejder med privatøkonomi, samfundsøkonomi, forbrug, arbejdsliv, globalisering og velfærdssamfund. De opnår forståelse for økonomiske sammenhænge og for, hvordan økonomiske valg påvirker mennesker, samfund og miljø
Sociale og kulturelle forhold	Eleverne undersøger identitet, fællesskaber, kultur, levevilkår og sociale forskelle. De udvikler forståelse for menneskers forskellige livsvilkår og for sammenhængen mellem individ, kultur og samfund.

Samfundsfaglige metoder	Eleverne udvikler evnen til at undersøge samfundsmæssige problemstillinger gennem informationssøgning, kildekritik, statistik, analyse, debat og formidling. De lærer at arbejde med forskellige perspektiver og at begrunde egne synspunkter fagligt.

Demokratisk dannelse

Samfundsfag bidrager til elevernes demokratiske dannelse ved at udvikle deres forståelse af samfundets opbygning, demokratiske værdier og deres egen rolle som aktive medborgere. Gennem undersøgelser, dialog, debat og refleksion lærer eleverne at forholde sig kritisk og nuanceret til samfundsmæssige problemstillinger og at deltage konstruktivt i fællesskaber.

Fokuspunkter

Demokrati og medborgerskab

- Opnå forståelse for demokratiske værdier, rettigheder og pligter.
- Undersøge, hvordan borgere kan deltage i og påvirke demokratiske processer.

Kritisk tænkning og samfundsforståelse

- Undersøge samfundsmæssige problemstillinger fra forskellige perspektiver.
- Vurdere information, kilder og argumenter kritisk og reflekteret.

Fællesskab, dialog og mangfoldighed

- Udvikle forståelse for sociale, kulturelle og økonomiske forskelle.
- Lytte til, diskutere og respektere forskellige synspunkter og livsopfattelser.
- Indgå aktivt i dialog, samarbejde og fælles problemløsning.

Globalt ansvar og bæredygtighed

- Undersøge sammenhænge mellem lokale, nationale og globale forhold.
- Reflektere over samfundets udvikling og menneskers ansvar for en bæredygtig fremtid.

Elevinddragelse

- Deltage aktivt i valg af problemstillinger, undersøgelser og diskussioner.
- Tage ansvar for egen læring og bidrage konstruktivt til klassens fællesskab.

Fagets udvikling

Samfundsfag udspringer af elevernes møde med mennesker, fællesskaber og aktuelle spørgsmål i hverdagen. Gennem de ældste skoleår udvikles forståelsen gradvist fra konkrete erfaringer og historiske fortællinger til mere selvstændige analyser af samfundets strukturer og dynamikker.

I de tværfaglige forløb på mellemtrinnet møder eleverne samfundsmæssige problemstillinger gennem historie, geografi, dansk og projektarbejde. De arbejder med kulturmøder, levevilkår, demokrati, globalisering og økonomiske forhold i forbindelse med historiske og aktuelle emner.

På 9. klassetrin samles disse erfaringer i den selvstændige samfundsfagsundervisning. Her arbejder eleverne mere systematisk med politiske ideologier, demokrati, økonomi, sociale forhold og samfundsfaglige metoder. Undervisningen kobler aktuelle begivenheder med historiske udviklingslinjer og giver eleverne mulighed for at undersøge, analysere og diskutere samfundsspørgsmål på et fagligt grundlag. Samtidig styrkes deres evne til at anvende kilder, statistik og argumentation i arbejdet med samfundsmæssige problemstillinger

Indhold og fokus Klassetrin: 6.-9.klasse	Delmål
6. klasse Samfundsmæssige temaer integreres i historie, geografi og dansk. Eleverne arbejder med lokalsamfund, demokratiske fællesskaber, kulturmøder og menneskers levevilkår. Gennem fortællinger, samtaler og enkle undersøgelser udvikles forståelse for samspillet mellem individ, fællesskab og samfund.	• Eleverne udvikler begyndende forståelse for samfundets opbygning, fællesskabers betydning og egne muligheder for deltagelse.
7. klasse Eleverne arbejder med kultur, identitet, globalisering og internationale forhold gennem etnografi, statistik og undersøgelser af forskellige samfund og kulturer. Undervisningen inddrager levevilkår, kulturelle fællesskaber og globale sammenhænge med fokus på både forskelle og fælles menneskelige vilkår.	• Eleverne kan anvende enkle kilder og data til at beskrive sociale og kulturelle forhold og sætte dem i relation til eget liv. • Eleverne kan sammenligne forskellige samfund og reflektere over kulturelle og sociale perspektiver.

8. klasse Eleverne arbejder med demokrati, industrialisering, arbejderbevægelse, velfærdsstatens udvikling og Danmarks rolle i verden. Gennem undersøgelser af arbejdsliv, levevilkår, økonomiske forhold og internationale organisationer som FN, NATO og EU belyses sammenhænge mellem historiske begivenheder og nutidige samfundsforhold. Undervisningen inddrager aktuelle problemstillinger, statistik, kilder og debat.	• Eleverne kan undersøge og forklare sammenhænge mellem historiske udviklingsprocesser og nutidens samfund. • Eleverne kan anvende kilder, statistik og enkle samfundsfaglige undersøgelser til at belyse samfundsmæssige problemstillinger og perspektivere dem til både nationale og globale forhold.
9. klasse Eleverne arbejder med demokrati og politiske ideologier, Folketinget og lovgivningsprocessen, mediernes rolle, velfærdsstatens udvikling, økonomiske kredsløb, globalisering, sociale forhold og aktuelle samfundsproblemer. Gennem undersøgelser, debat, informationssøgning, statistik og samfundsfaglige analyser arbejder eleverne med at forstå og vurdere sammenhænge mellem politiske beslutninger, økonomiske vilkår og menneskers hverdagsliv. Undervisningen inddrager aktuelle nationale og internationale	• Eleverne kan analysere samfundsmæssige problemstillinger ved hjælp af samfundsfaglige begreber, metoder, kilder og statistik. • Eleverne kan diskutere forskellige perspektiver, begrunde egne holdninger og forholde sig kritisk og nuanceret til samfundsforhold. • Eleverne kan perspektivere lokale, nationale og globale problemstillinger og vurdere deres betydning for individ og samfund.

problemstillinger samt eventuelt besøg på Christiansborg.	